# Programsko inženjerstvo

Ak. god. 2020./2021.

# Maketa Shop

Dokumentacija, Rev. 1

Grupa: <FERocious>

Voditelj: Maksimilijan Marošević

 $Datum \ predaje: <\!\!dan\!\!>. <\!\!mjesec\!\!>. <\!\!godina\!\!>.$ 

Nastavnik: «Ime i prezime nastavnika zaduženog za vašu grupu»

# Sadržaj

1	Dne	vnik promjena dokumentacije	3
2	Opis	s projektnog zadatka	5
3	Spec	ifikacija programske potpore	8
	3.1	Funkcionalni zahtjevi	8
		3.1.1 Obrasci uporabe	10
		3.1.2 Sekvencijski dijagrami	22
	3.2	Ostali zahtjevi	25
4	Arhi	tektura i dizajn sustava	26
	4.1	Baza podataka	27
		4.1.1 Opis tablica	28
		4.1.2 Dijagram baze podataka	33
	4.2	Dijagram razreda	34
	4.3	Dijagram stanja	35
	4.4	Dijagram aktivnosti	37
	4.5	Dijagram komponenti	39
5	Imp	lementacija i korisničko sučelje	40
	5.1	Korištene tehnologije i alati	40
	5.2	Ispitivanje programskog rješenja	41
		5.2.1 Ispitivanje komponenti	41
		5.2.2 Ispitivanje sustava	42
	5.3	Dijagram razmještaja	43
	5.4	Upute za puštanje u pogon	44
6	Zakl	jučak i budući rad	50
Po	pis li	terature	51
Inc	deks	slika i dijagrama	53

Dodatak: Prikaz aktivnosti grupe

**54** 

# 1. Dnevnik promjena dokumentacije

## Kontinuirano osvježavanje

Rev.	Opis promjene/dodatka	Autori	Datum
0.1	Dodani dionici i aktori i opisano prvih 8 <i>Use</i>	Jukanović	09.11.2020.
	Case dijagrama		
0.2	Dodan dijagram obrasca uporabe	Jukanović	10.11.2020
	(funkcionalnost prijavljenog korisnika)		
0.3	Dodano još 7 (09-15) <i>Use Case</i> dijagrama	Brstilo	10.11.2020.
0.4	Modificirani zahtjevi aktora i dodani (16-25)	Antunović	10.11.2020.
	Use case dijagrama		
0.5	Dodan dijagram obrasca uporabe	Antunović	11.11.2020.
	(funkcionalnost administratora)		
0.6	Dodan dijagram razreda generičke	Cigula	12.11.2020.
	funkcionalnosti		
0.7	Dodani sekvencijski dijagrami	Marošević	13.11.2020.
0.8	Dodana arhitektura baze podataka	Piškur,	13.11.2020.
0.0	D 1 : 1::1:	Marošević	12.11.2020
0.9	Dodani arhitektura sustava, opis projektnog	Rončević	13.11.2020.
1.0	zadatka i ostali zahtjevi	M	12 11 2020
1.0	Korigiranje teksta i provjera dokumentacije	Marošević,	13.11.2020
		Cigula,	
1.1	Dodan diisanam nagmioštais	Jukanović	11.01.2021
	Dodan dijagram razmještaja	Jukanović	
1.2	Dodani dijagrami aktivnosti	Antunović	13.01.2021.
1.3	Dodan dijagram stanja	Jukanović	13.01.2021.
1.4	Modificirani modeli baze podataka	Antunović	14.01.2021
1.5	Dodan dijagram razreda	Cigula	14.01.2021
1.6	Dodane slike koda pod ispitivanje	Cigula	14.01.2021
	komponenti		
1.7	Ažurirani sati rada i dnevnik sastajanja	Cigula	14.01.2021
1.8	Dodana uputstva za puštanje u pogon	Marošević	14.01.2021.

FERocious stranica 3/59 14. siječnja 2021.

Rev.	Opis promjene/dodatka	Autori	Datum

Moraju postojati glavne revizije dokumenata 1.0 i 2.0 na kraju prvog i drugog ciklusa. Između tih revizija mogu postojati manje revizije već prema tome kako se dokument bude nadopunjavao. Očekuje se da nakon svake značajnije promjene (dodatka, izmjene, uklanjanja dijelova teksta i popratnih grafičkih sadržaja) dokumenta se to zabilježi kao revizija. Npr., revizije unutar prvog ciklusa će imati oznake 0.1, 0.2, ..., 0.9, 0.10, 0.11.. sve do konačne revizije prvog ciklusa 1.0. U drugom ciklusu se nastavlja s revizijama 1.1, 1.2, itd.

# 2. Opis projektnog zadatka

Cilj ovog projekta je razviti programsku podršku za stvaranje web aplikacije "Maketa shop" koja se sastoji od dva glavna dijela. Prvi dio omogućuje objavljivanje sadržaja vezanih uz izradu maketa. Sadržaj je u obliku priča koje se sastoje od slika, videa, teksta ili kombinacija svega navedenog koji prate proces izrade maketa. Same priče objavljuje administrator dok registrirani korisnici iste mogu predlagati. Postoji mogućnost dodavanja komentara na priče, koje mogu ostavljati registrirani i neregistrirani korisnici.

Drugi dio je webshop na kojemu korisnici mogu naručivati makete. Sam shop je standardna web-trgovina sa svim funkcionalnostima koje korisnik očekuje od takve stranica. Razlika između "Maketa shopa" i drugih web-trgovina je u mogućnosti naručivanja maketa po vlastitim zamislima. Korisnik može maketaru (administratoru) poslati nacrte i opise makete kakvu želi, a maketar taj zahtjev može prihvatiti ili odbiti. Kada se obje strane slože oko cijene, proces se nastavlja na standardan način.



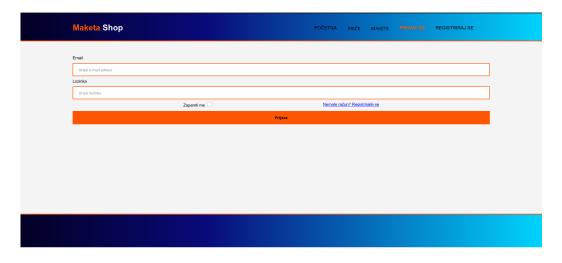
Slika 2.1: Početna stranica

Aplikaciji mogu pristupiti registrirani i neregistrirani korisnici. Pri prvom ulasku u aplikaciju, svaki korisnik ima opciju Registracije, te prijavljivanja s postojećim računom. Aplikacija registriranim korisnicima pruža mogućnost spremanja informacija kako se ne bi trebali svaki put prijavljivati i unositi osobne podatke

FERocious stranica 5/59 14. siječnja 2021.

prilikom plaćanja narudžbe. Podaci potrebni za kreiranje korisničkog računa su:

- korisničko ime (mora biti jedinstveno)
- e-mail adresa (mora biti jedinstvena)
- lozinka



Slika 2.2: Prijava u sustav



Slika 2.3: Registracija

Korisničko ime je javno svima dok za druge podatke korisnik određuje hoće li biti privatni ili javni.

Aplikacija pruža opciju kupnju standardne makete. Svaka maketa je detaljno opisana (dimenzija, materijal, boja) te se korisniku pruža mogućnost odabira nekoliko različitih materijala koji bi se koristili u izradi makete. Cijene će se razlikovati ovisno o biranim materijalima, te su one unaprijed određene od strane administratora. Također korisniku je omogućeno naručivanje makete prema vlastitim skicama. Atributi makete će se unositi u formular gdje se definira opis makete, dimenzija i materijal za izradu. Nakon što se formular ispuni administratoru se šalje obavijest, te ona ima mogućnost pregleda zahtjeva te određuje cijenu za tu maketu, koju korisnik može prihvatiti ili odbiti.

Plaćanje se 'odvija' pomoću formulara čijim se ispunjavanjem simulira online plaćanje. Podaci uneseni u formular se trebaju spremati, te se registriranim korisnicima nakon prvog plaćanja formular automatski puni. Povijest svih transakcija se treba spremati i pamtiti te mora biti dostupna administratoru.

#### Postoje 3 vrste korisnika u aplikaciji:

- <u>Neregistrirani korisnik</u> je osnovna uloga u web aplikaciji. Neregistrirani korisnik ima mogućnost kupovine maketa, međutim njegovi podaci se neće automatski popunjavati prilikom svake sljedeće kupovine, omogućeno mu je komentiranje na postojeće priče međutim nema mogućnosti predlaganja novih priča.
- Registrirani korisnik je uloga koja se ostvaruje prilikom registracije i prijave. Registrirani korisnik ima sve mogućnosti kao i neregistrirani korisnik međutim za njega postoji mogućnost automatskog ispunjavanja podataka prilikom plaćanja, te mogućnost predlaganja priča administratoru, također ima mogućnost naručivanja maketa prema vlastitim specifikacijama.
- <u>Administrator</u> je uloga koja se dodjeljuje jednoj osobi te on ima najveće ovlasti. Administrator je jedina osoba koja može objavljivati priče, samostalno ili na prijedlog registriranih korisnika. Također ima mogućnost pregleda proteklih transakcija. Administratoru je omogućena zabrana pristupa registriranim korisnicima.

# 3. Specifikacija programske potpore

# 3.1 Funkcionalni zahtjevi

#### Dionici:

- 1. Korisnik sustava
  - (a) Maketar
  - (b) Kupac
- 2. Administrator sustava
- 3. Razvojni tim

#### Aktori i njihovi funkcionalni zahtjevi:

- 1. Neregistrirani/neprijavljeni korisnik (inicijator) može:
  - (a) registrirati se u sustav prilaganjem svoje e-mail adrese, lozinke i korisničkog imena
  - (b) pregledati priče i ostavljati komentare na njima
  - (c) unijeti podatke za kupovinu i kupiti proizvod
  - (d) pregledati makete i izabrati materijal makete
- 2. Korisnik (kupac/maketar) može:
  - (a) pregledati priče i ostavljati komentare na njima
  - (b) pregledati makete i izabrati materijal makete
  - (c) slati administratoru sustava prijedloge za nove priče
  - (d) slati administratoru sustava zahtjev za maketu po narudžbi
  - (e) prihvaćati ili odbijati ponudu cijene za maketu po narudžbi
  - (f) vidjeti podatke o svom korisničkom računu
  - (g) postavljati vidljivost svojih podataka
  - (h) kupiti proizvod
  - (i) odjaviti se
- 3. Administrator (inicijator) može:

- (a) prihvaćati ili odbijati prijedloge priča
- (b) prihvaćanjem objavljivati predložene priče
- (c) ponuditi cijenu za maketu po narudžbi
- (d) vidjeti podatke o izvršenim transakcijama
- (e) zabraniti pristup registriranim korisnicima
- (f) postavljati makete standardne ponude

### 4. Baza podataka (sudionik) može:

- (a) pohranjivati podatke o svim korisničkim računima sustava i njihovim ovlastima
- (b) pohranjivati priče i njihove dane opise
- (c) pohranjivati makete
- (d) pohranjivati podatke za plaćanje
- (e) pohranjivati zahtjeve za maketama
- (f) pohranjivati ponude cijena za makete
- (g) pohranjivati stanje vidljivosti podataka korisnika
- (h) pohranjivati podatke o izvršenim transakcijama
- (i) pohranjivati podatke o korisnicima sa zabranjenim pristupom
- (j) pohranjivati podatke maketa standardne ponude

## 3.1.1 Obrasci uporabe

#### Opis obrazaca uporabe

#### <u>UC1 – Registracija</u>

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Napraviti korisnički račun za korisnika
- Sudionici: Baza podataka
- Preduvjet: -
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Neregistrirani korisnik odabire opciju za registraciju
  - 2. Unosi potrebne podatke za registraciju
  - 3. Korisnikovi podaci se upisuju u bazu te je obaviješten o uspješnoj registraciji

#### • Opis mogućih odstupanja:

- 2.a Odabir već zauzetog korsiničkog imena i/ili e-maila, unos podataka u nedozvoljenom formatu (npr. lozinka) ili pružanje neispravnog e-maila
  - 1. Korisnik je obaviješten o nastaloj grešci i mjestu na kojem se ona nalazi
  - 2. Korisnik potom ispravlja grešku i ponovo šalje podatke ili odustaje od registracije

#### <u>UC2 – Pregled priča</u>

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Korisniku se pruža stranica sa kratkim prikazom svih priča u sustavu
- Sudionici: Baza podataka
- Preduvjet: -
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Korisnik sa početne stranice poveznicom dolazi do stranice sa pričama
  - 2. Aplikacija korisniku prikazuje sve priče u sustavu

#### UC3 – Pregled pojedine priče

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Korisniku se pruža detaljan prikaz određene priče
- Sudionici: Baza podataka
- Preduvjet: -

### • Opis osnovnog tijeka:

- 1. Korisnik iz kratkog prikaza priča odabire priču koja ga zanima
- 2. Aplikacija korisniku pruža detaljan prikaz priče (slika, video, tekst) i mogućnost komentiranja na priču

#### <u>UC4 – Komentiranje priče</u>

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Korisnik sustava ostavlja komentar na priču
- Sudionici: Baza podataka
- Preduvjet: -
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Korisnik otvara priču na kojoj želi ostaviti komentar
  - 2. U za to namijenjeno mjesto upisuje komentar te ga objavljuje
  - 3. Komentar se objavljuje te je uz njega navedeno ime korisnika koji ga je objavio
- Opis mogućih odstupanja:
  - 3.a Korisnik nije prijavljen u sustav
    - 1. Umjesto korisničkog imena na to mjesto se upisuje "Anoniman korisnik"

#### UC5 – Predlaganje priče

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Korisnik šalje prijedlog priče za objavu na stranici administratoru
- Sudionici: Baza podataka
- **Preduvjet:** Korisnik je prijavljen u sustav
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Korisnik iz izbornika odabire opciju predlaganja priče
  - 2. Aplikacija mu pruža sučelje za dodavanje opisa priče (slika, video, tekst)
  - 3. Korisnik popunjava podatke i šalje ih administratoru na pregled
- Opis mogućih odstupanja:
  - 2.a Korisnik nije predao dovoljno podataka (nema ni slike, ni teksta, ni videa i/ili nema naslova)
    - 1. Korisnik je obaviješten o grešci i mjestu na kojem je nastala
    - 2. Korisnik ispravlja grešku i šalje podatke administratoru na pregled ili odustaje od slanja prijedloga priče

#### UC6 – Prilaganje slike/teksta/videa priči

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Opisivanje priče koja se predlaže administratoru tekstom, slikom i videom
- Sudionici: Baza podataka
- **Preduvjet:** Korisnik je prijavljen u sustav
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Korisniku je pružen upravljač kojim dodaje proizvoljan broj elemenata teksta, slike i videa
  - 2. Korisnik u elemente upisuje tekst ili prilaže sliku ili video ili ih uklanja
  - 3. Nakon što je popunio podatke, može ih slati administratoru
- Opis mogućih odstupanja:
  - 2.a Korisnik prilaže sliku ili video nedozvoljenog formata
    - 1. Korisnik je obaviješten o grešci i dano mu je pojašnjenje te greške
    - 2. Korisnik odustaje od prilaganja slike/videa uz priču ili prilaže sliku/video u drugom formatu

#### <u>UC7 – Odobrenje/odbijanje priče</u>

- Glavni sudionik: Administrator
- Cilj: Predložena priča se objavljuje na za to predviđenoj stranici ili se odbacuje
- Sudionici: Baza podataka
- Preduvjet: Korisnik je prijavljen i dodana su mu prava administratora
- Opis osnovnog tijeka:
  - Aplikacija administratoru pruža listu priča danih na prijedlog i njihov opis
  - 2. Administratoru je ispod svake priče ponuđena opcija odbacivanja ili prihvaćanja priče
  - 3. Priča se ovisno o administratorovom izboru uklanja iz sustava ili se objavljuje

#### <u>UC8 – Objava priče</u>

- Glavni sudionik: Administrator
- Cilj: Priča se nakon administratorovog odobravanja prikazuje svim korisnicima sustava na za to određenom mjestu
- Sudionici: Baza podataka

- **Preduvjet:** Korisnik je prijavljen u sustav i dodana su mu prava administratora
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Administrator prihvaća priču
  - 2. Priča se pohranjuje u bazu podataka te se prikazuje na određenoj stranici zajedno sa ostalim pričama

#### <u>UC9 – Prijava</u>

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Prijaviti korisnika u sustav
- Sudionici: Baza podataka
- Preduvjet: Korisnik je registriran u bazi podataka
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Neprijavljen korisnik odabire opciju za prijavu
  - 2. Unosi potrebne podatke za prijavu
  - 3. Podaci se provjeravaju u bazi podataka te se obavještava o uspješnoj prijavi
- Opis mogućih odstupanja:
  - 2.a Unos nepostojećeg korisničkog imena ili e-maila, unos pogrešne lozinke
    - 1. Korisnik je obaviješten o nastaloj grešci i mjestu na kojem se ona nalazi
    - 2. Korisnik potom ispravlja grešku i ponovo šalje podatke ili odustaje od prijave

### <u>UC10 - O</u>djava

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Odjaviti se iz sustava
- Sudionici: -
- Preduvjet: Korisnik je prijavljen u sustav
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Prijavljen korisnik odabire opciju za odjavu
  - 2. Obavještava se korisnika o uspješnoj odjavi

#### <u>UC11 – Prikaz korisničkog računa</u>

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Prikazati podatke o korisničkom računu

- Sudionici: Baza podataka
- Preduvjet: Korisnik je prijavljen u sustav
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Prijavljen korisnik odabire opciju za prikaz svog korisničkog računa
  - 2. Prikazuju se podaci o korisničkom računu

#### <u>UC12 – Unos podataka za kupovinu za prijavljenog korisnika</u>

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Popuniti formular za kupovinu makete
- Sudionici: Baza podataka
- Preduvjet: Korisnik je prijavljen u bazi podataka
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Prijavljen korisnik odabire opciju za kupnju makete
  - 2. Formular s podacima za kupovinu se automatski ispuni osobnim podacima
  - 3. Odabire se opcija za izvršavanje transakcije/kupnje
  - 4. Obavještava se korisnika o uspješnoj transakciji/kupnji

### <u>UC13 – Unos podataka za kupovinu za neregistriranog korisnika</u>

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Popuniti formular za kupovinu makete
- Sudionici: Baza podataka
- Preduvjet: -
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Neregistrirani korisnik odabire opciju za kupnju makete
  - 2. Ispunjava formular za kupovinu s osobnim podacima
  - 3. Odabire se opcija za izvršavanje transakcije/kupnje
  - 4. Obavještava se korisnika o uspješnoj transakciji/kupnji
- Opis mogućih odstupanja:
  - 2.a Unos pogrešnih osobnih podataka ili podataka potrebnih za transakciju
    - 1. Korisnik je obaviješten o nastaloj grešci i mjestu na kojem se ona nalazi
    - 2. Korisnik potom ispravlja grešku i ponovo šalje podatke ili odustaje od kupnje

#### UC14 – Spremanje izvršenih transakcija

- Glavni sudionik: Baza podataka
- Cilj: Spremiti izvršene transakcije u bazu podataka
- Sudionici: -
- Preduvjet: Transakcija je uspješno obavljena
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Sustav javlja korisniku da je transakcija uspješna
  - 2. Baza podataka sprema podatke o transakciji

#### UC15 – Pregled izvršenih transakcija

- Glavni sudionik: Administrator
- Cilj: Pregled podataka o izvršenim transakcijama
- Sudionici: Baza podataka
- **Preduvjet:** Korisnik je prijavljen u sustav i dodana su mu prava administratora
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Administrator odabire opciju za pregled prošlih transakcija
  - 2. Prikazuju se podaci iz baze podataka o transakcijama

#### UC16 - Pregled maketa

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Korisniku se pruža stranica s kratkim prikazom svih maketa u sustavu
- Sudionici: Baza podataka
- Preduvjet: -
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Korisnik s početne stranice poveznicom dolazi do stranice s maketama
  - 2. Aplikacija korisniku prikazuje sve makete u sustavu

#### <u>UC17 – Pregled pojedine makete</u>

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Korisniku se pruža detaljan prikaz pojedine makete
- Sudionici: Baza podataka
- Preduvjet: -
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Korisnik sa stranice s pregledom svih maketa odabire maketu koja ga zanima

2. Aplikacija korisniku prikazuje detaljan opis tražene makete koji uključuje tekst, slike, izbornike te mogućnost kupovine makete

#### <u>UC18 – Odabir materijala za maketu</u>

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Korisniku se pruža mogućnost odabira materijala od kojeg želi da se izradi maketa
- Sudionici: Baza podataka
- Preduvjet: Korisnik mora biti na stranici pojedinačne makete
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Korisnik na stranici makete otvara padajući izbornik s opcijama za materijale te odabire željeni materijal
  - 2. Aplikacija na osnovu odabranog materijala izračunava cijenu makete te prikazuje novu cijenu na stranici

#### UC19 – Spremanje podataka formulara za plaćanje

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Formular koji je ispunio registrirani korisnik pri plaćanju se sprema za ponovno korištenje
- Sudionici: Baza podataka
- Preduvjet: Korisnik mora biti registriran te ispravno popuniti formular
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Korisnik na stranici za plaćanje ispunjava formular
  - 2. Aplikacija provjerava ispravnost unesenih podataka
  - 3. Nakon provjere podatci se spremaju u bazu podataka za ponovnu upotrebu pri sljedećoj kupovini
- Opis mogućih odstupanja:
  - 2.a Korisnik neispravno popuni jedno ili više polja ili ostavi prazno polje
    - 1. Korisnik je obaviješten o grešci i dano mu je pojašnjenje te greške
    - 2. Korisnik prepravlja ili nadopunjava podatke te se oni ponovno šalju na validaciju ili odustaje od ispunjavanja formulara

#### UC20 – Popunjavanje formulara za maketu po narudžbi

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Korisnik predaje formular sa specifikacijama željene makete
- Sudionici: Baza podataka

- Preduvjet: Korisnik mora biti registriran te ispravno popuniti formular
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Korisnik na stranici za ispunjavanje formulara popunjava formular sa željenim dimenzijama, materijalom i opisom
  - 2. Aplikacija provjerava ispravnost unesenih podataka
  - 3. Nakon provjere podatci se spremaju u bazu podataka
- Opis mogućih odstupanja:
  - 2.a Korisnik neispravno popuni jedno ili više polja ili ostavi prazno polje
    - 1. Korisnik je obaviješten o grešci i dano mu je pojašnjenje te greške
    - 2. Korisnik prepravlja ili nadopunjava podatke te se oni ponovno šalju na validaciju ili odustaje od ispunjavanja formulara

#### <u>UC21 – Ponuda makete na zahtjev</u>

- Glavni sudionik: Administrator
- Cilj: Administrator pregledava zahtjev te šalje ponudu na osnovu traženih specifikacija
- Sudionici: Baza podataka, korisnik
- Preduvjet: Administrator mora imati predan zahtjev od strane korisnika
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Administrator dobija obavijest o podnesenom zahtjevu te otvara zahtjev
  - 2. Administrator na osnovu zahtjeva određuje cijenu te šalje ponudu korisniku
  - 3. Korisnik dobija obavijest o ponudi

#### UC22 – Prihvat ili odbijanje ponude makete

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Korisnik prihvaća ili odbija ponuđenu cijenu makete
- Sudionici: Baza podataka, administrator
- Preduvjet: Korisnik mora biti registriran
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Korisnik dobija obavijest o ponudi cijene za maketu
  - 2. Korisnik odbija ili prihvaća ponudu
  - 3. Šalje se povratna informacija administratoru

### UC23 – Postavljanje postavki vidljivosti korisničkog računa

• Glavni sudionik: Korisnik

- Cilj: Korisnik postavlja željenu vidljivost svojih podataka
- Sudionici: Baza podataka
- Preduvjet: Korisnik mora biti registriran
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Korisnik odabire stranicu s postavkama korisničkog računa
  - 2. Korisnik odabire opciju postavljanja vidljivosti
  - 3. Korisnik odabire stavke koje želi da budu privatne ili javne (korisničko ime mora biti javno)
  - 4. Korisnik potvrđuje odabir te se on šalje sustavu
  - 5. Stranica osvježava podatke
- Opis mogućih odstupanja:
  - 4.a Korisnik ne potvrdi svoj odabir prije napuštanja stranice
    - 1. Korisnik je obaviješten o grešci te se nudi opcija povratka na potvrdu odabira
    - 2. Korisnik potvrđuje ili odustaje od izmjena

### <u>UC24 – Zabrana pristupa korisniku</u>

- Glavni sudionik: Administrator
- Cilj: Administrator zabranjuje pristup određenom registriranom korisniku
- Sudionici: Baza podataka, korisnik
- Preduvjet: Korisnik mora biti registriran
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Administrator odabire korisnika kojem želi zabraniti pristup
  - 2. Potvrđuje odabir te se sprema u bazu podataka

#### UC25 - Kreiranje standardne ponude maketa

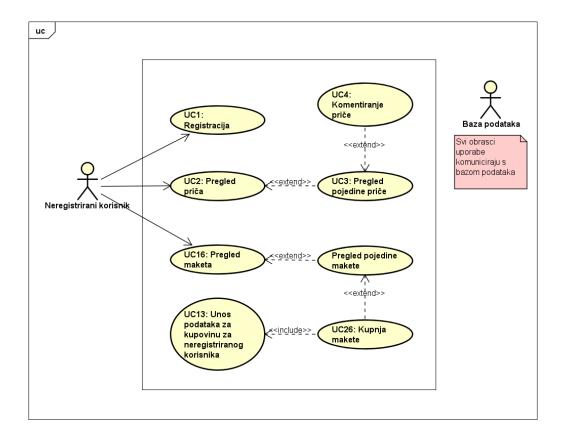
- Glavni sudionik: Administrator
- Cilj: Administrator ispunjava i objavljuje standardnu ponudu na stranici
- Sudionici: Baza podataka
- Preduvjet: -
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Administrator ispunjava podatke za novu ponudu makete
  - 2. Administrator potvrđuje formular te se šalje u bazu podataka
  - 3. Nova maketa se sprema te se počinje prikazivati na stranici
- Opis mogućih odstupanja:
  - 2.a Administrator krivo ispuni ili ostavi prazno polje u formularu

- 1. Administrator je obaviješten o grešci te se nudi opcija povratka na ispunjavanje formulara
- 2. Korisnik izmjenjuje ili nadopunjava podatke te ponovno potvrđuje odabir

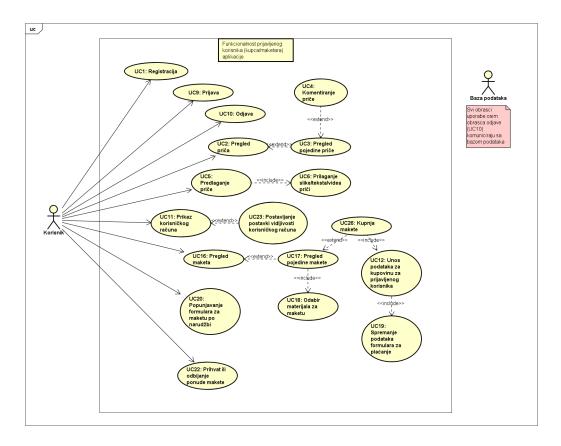
#### <u>UC26 – Kupnja makete</u>

- Glavni sudionik: Korisnik
- Cilj: Korisniku se nudi obrazac koji služi za popunjavanje podataka potrebnih za kupnju
- Sudionici: Baza podataka
- Preduvjet: -
- Opis osnovnog tijeka:
  - 1. Korisnik sa stranice makete odabire opciju kupnje nje
  - 2. Korisniku se prikazuje obrazac u kojem popunjava ili provjerava podatke za kupnju

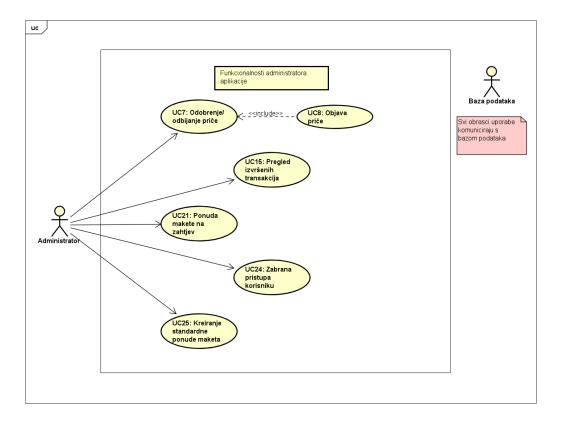
### Dijagrami obrazaca uporabe



Slika 3.1: Dijagram obrasca uporabe, funkcionalnost neregistriranog korisnika



Slika 3.2: Dijagram obrasca uporabe, funkcionalnost prijavljenog korisnika

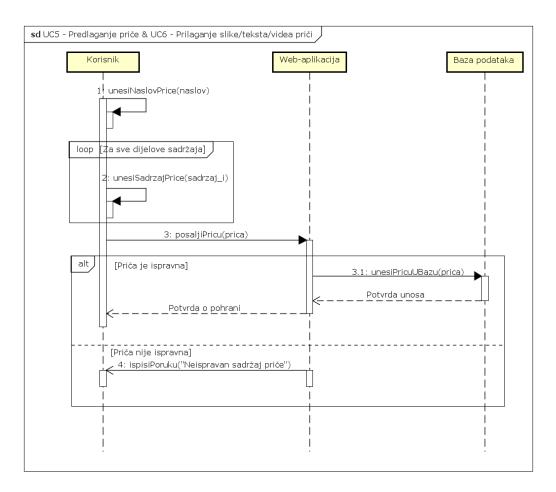


Slika 3.3: Dijagram obrasca uporabe, funkcionalnost administratora

## 3.1.2 Sekvencijski dijagrami

# Obrazac upotrebe UC5 - Predlaganje priče i UC6 - Prilaganje slike/teksta/videa priči

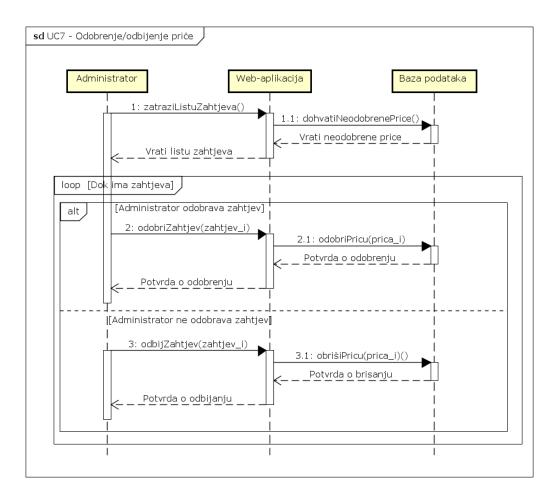
Korisnik u formular unosi željeni naslov priče, a zatim i prozvoljan broj komada sadržaja tipa tekst, slika i video. Priča se na poslužitelj prenosi u jednom komadu pa se do slanja sprema u lokalnoj memoriji web-preglednika. Po prijenosu, aplikacija nad pristiglim podacima provodi sanity check, to jest provjerava ispravnost podataka. Ako su podaci ispravni, šalju se bazi podataka. Baza stvara novu ntorku u relaciji Story i pohranjuje opće podatke o novonastaloj priči te ju označava neodobrenom. Potom stvara po jednu n-torku u relaciji StoryContent za svaki komad sadržaja priče. Ako je korisnik poslao neispravne podatke, ili praznu priču, aplikacija mu šalje poruku o grešci i daje mu da ponovno unese potrebne podatke.



Slika 3.4: Sekvencijski dijagram, UC5 - Predlaganje priče i UC6 - Prilaganje slike / teksta / videa priči

#### Obrazac upotrebe UC7 - Odobrenje/odbijenje priče

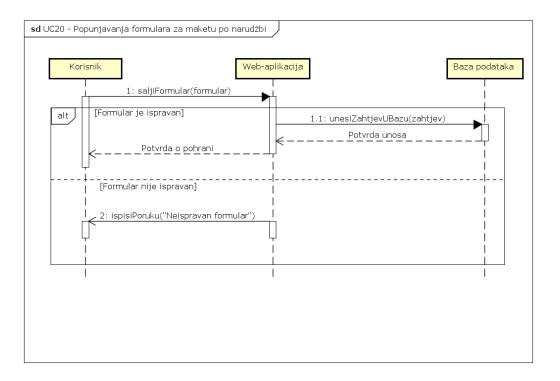
Administrator od aplikacije traži sve neodobrene zahtjeve. Aplikacija od baze dohvaća sve neodobrene priče i šalje ih nazad administratoru. Za svaku neodobrenu priču administrator ima opciju odobriti ju ili odbiti. Odobrene priče aplikacija u bazi označava odobrenima. Odbijene priče aplikacija briše iz baze podataka.



Slika 3.5: Sekvencijski dijagram, UC7 - Odobrenje/odbijenje priče

#### Obrazac upotrebe UC20 - Popunjavanje formulara za maketu po narudžbi

Korisnik ispunjava formular u kojem opisuje vlastitu maketu te ju šalje aplikaciji. Aplikaciji provodi *sanity check* pristiglih podataka. Ako su podaci ispravni, šalju se bazi podataka. Baza stvara novu n-torku u relaciji Models, pohranjuje korisnikove opise u nju i označava ju neodobrenom. Aplikacija potom korisniku šalje potvrdu o zaprimitku zahtjeva. Ako su podaci nepotupuni ili neispravni na neki drugi način, aplikacija korisniku šalje poruku u grešci i daje mu da ponovno unese svoj opis.



Slika 3.6: Sekvencijski dijagram, UC20 - Popunjavanje formulara za maketu po narudžbi

# 3.2 Ostali zahtjevi

### dio 1. revizije

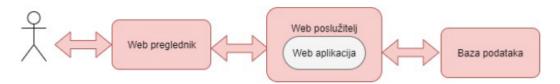
- Sustav treba biti implementiran u jeziku objektno-orijentirane paradigme
- Sustav treba omogućiti nesmetan rad više korisnika u isto vrijeme
- Sustav mora podržavati hrvatsku abecedu
- Izvršavanje dijela programa u kojem se pristupa bazi podataka ne smije trajati duže od nekoliko sekundi
- Korisničko sučelje treba biti jednostavno i intuitivno za korištenje
- Neispravno korištenje korisničkog sučelja ne smije narušiti funkcionalnost i rad sustava
- Veza s bazom podataka mora biti sigurna, brza i otporna na vanjske greške
- Sustav kao valutu koristi HRK
- Veza sa sustavom mora biti zaštićena HTTPS-om

# 4. Arhitektura i dizajn sustava

#### dio 1. revizije

Arhitektura se moze podijeliti na tri podsustava:

- Web poslužitelj
- Web aplikacija
- Baza podataka



Slika 4.1: Arhitektura sustava

<u>Web preglednik</u> (internetski preglednik) program je koji omogućuje korisnicima pristup web stranicama i multimedijalnim sadržajima vezanih uz njih. Svaki internetski preglednik je prevoditelj što znači da je stranica pisana u kodu koji se potom interpretira kao nešto svakome razumljivo. Putem web preglednika korisnik šalje zahtjeve web poslužitelju.

<u>Web poslužitelj</u> je računalni program koji služi kao medij između korisnika i drugih programa ili uređaja. Poslužitelj je osnova rada web aplikacije budući da on pokreće web aplikaciju te joj preusmjerava zahtjeve klijenata. Njegova primarna funkcija je pohranjivanje, obrada i isporuka web stranica klijentima. Komunikacija između klijenta i poslužitelja odvija se pomoću protokola HTTP (engl. *Hyper Text Transfer Protocol*).

<u>Web aplikacija</u> je računalni program kojemu klijent pristupa iz web preglednika za obradu željenih zahtjeva. Ovisno o tipu zahtjeva, aplikacija pristupa bazi podataka zatim preko poslužitelja vraća korisniku odgovor vidljiv u web pregledniku kao HTML dokument.

Programski jezik koji smo koristili za izradu web aplikacije "Maketa Shop" je Python s Flask radnim okvirom.

MVC (Model-View-Controller) je obrazac koji se obično koristi za razvoj korisničkih sučelja zato jer dijeli programsku logiku na tri međusobno povezana elementa što pojednostavnjuje razvoj web aplikacija. Flask nije strukuriran kao čisti MVC okvir, ali po funkcionalnosti je vrlo sličan. Stoga možemo definirati sva tri elementa:

- Model Središnja komponenta sustava. To je dinamička struktura podataka aplikacije neovisna o korisničkom sučelju. Izravno upravlja podacima, logikom i pravilima aplikacije i prima podatke od Controllera.
- View Svako predstavljanje informacija poput grafova, dijagrama ili tablica. Moguće je višestruko prikazivanje istih podataka, poput trake grafikona za upravljanje i tabličnog prikaza.
- Controller Prihvaća unos i pretvara ga u naredbe za Model ili View. Upravlja korisničkim zahtjevima te izvodi daljnju interakciju.

# 4.1 Baza podataka

#### dio 1. revizije

Sutav koristi relacijsku bazu podataka. Baza se sastoji od relacija, tablica koje svojim atributima modeliraju pojave iz stvarnog svijeta. Uloga baze je strukurirana pohrana podataka radi njihova lakšeg dohvaćanja i izmjenjivanja. Baza ovog sustava se sadrži od sljedećih entiteta:

- User (korisnik)
- Banned (blokirani korisnici)
- Profile (osobni podaci korisnika)
- BillingInfo (podaci o plaćanju)
- Story (priča)
- StoryContent (dio sadržaja priče)

- Model (maketa)
- ModelPhoto (fotografija koja se prilaže maketi)
- ModelPrice (cijena modela ovisno o materijalu)
- ModelNotification (obavijest)
- Comment (komentar)
- Order (narudžba)
- OrderModel (makete po narudžbi)
- Cart (košarica)
- CartModel (model u košarici)

## 4.1.1 Opis tablica

**User** Podaci potrebni za prijavu u sustav. Sadrži atribute: identifikacijski broj, korisničko ime, e-mail adresu i lozinku. U vezi je *One-to-One* s entitetom BillingInfo preko atributa id, u vezi *One-to-One* s entitetom Profile preko atributa id, u vezi *One-to-Many* s entitetom Order preko atributa id, u vezi *One-to-Many* s entitetom Model preko atributa id, u vezi *One-to-Many* s entitetom Model preko atributa id, u vezi *One-to-Many* s entitetom Model preko atributa id, u vezi *One-to-Many* s entitetom Model preko atributa id, u vezi *One-to-Many* s entitetom Comment preko atributa id, u vezi *One-to-Many* s entitetom Model preko atributa id.

User			
id INT identifikacijski broj korisnika;		identifikacijski broj korisnika;	
samo		samoinkrementirajući broj jedinstven za	
		svakog korisnika	
username VARCHAR ime koje se		ime koje se prikazuje drugim korisnicima;	
		jedinstveno	
email VARCHAR E-mail adresa kojom se prijavljuje u		E-mail adresa kojom se prijavljuje u sustav;	
		jedinstvena	
password CHAR lozinka kojem se prijavljuje u s		lozinka kojem se prijavljuje u sustav,	
		kriptirana algoritmom Bcrypt na 60 bajtova	

Profile Podaci koje korisnik može prikazati na svom profilu. Sadrži atribute: ime,

prezime, datum rođenja, kratak životopis, te postavke privatnosti za svaku od stavki. U vezi *One-to-One* s entitetom User.

Profile			
user_id	INT	identifikacijski broj korisnika kojemu profil	
		pripada	
first_name	VARCHAR	korisnikovo ime; opcionalno	
private_name	BOOLEAN	TRUE ako je javno, FALSE ako nije	
last_name	VARCHAR	korisnikovo prezime; opcionalno	
private_Iname	BOOLEAN	TRUE ako je javno, FALSE ako nije	
DOB	DATETIME	korisnikov datum rođenja; opcionalno	
private_DOB	BOOLEAN	TRUE ako je javno, FALSE ako nije	
bio	TEXT	kratak životopis; opcionalno	
private_bio	BOOLEAN	TRUE ako je javno, FALSE ako nije	

**BillingInfo** Sadrži korisnikove podatke o plaćanju. Sadrži atribute: puno ime, adresa za naplatu, broj kreditne kartice, datum isteka kartice, CVC kartice, državu, puno ime kartice, zip kod i email adresu. U vezi *One-to-One* s entitetom User.

BillingInfo				
user_id	INT	identifikacijski broj korisnika kojemu podaci		
		pripadaju		
full_name	VARCHAR	korisnikovo ime i prezime		
email	VARCHAR	email adresa korisnika		
address	VARCHAR	adresa		
country	VARCHAR	država		
city	VARCHAR	grad		
zip_code	VARCHAR	poštanski broj		
card_full_name	VARCHAR	puno ime kreditne kartice		
card_number	VARCHAR	broj kreditne kartice		
card_expiry	DATETIME	datum isteka kartice		
card_CVC	INT	CVC kartice		

**Story** Osnovne informacije o priči koju korisnik postavlja na aplikaciju. Sadrži atribute: identifikacijski broj, naslov priče, vrijeme nastanka, stanje (prihvaćena / neprihvaćena) i identifikacijski broj autora. U vezi je *One-to-Many* s entitetom

	StoryContent te u	vezi Manu	y-to-One s	entitetom	User.
--	-------------------	-----------	------------	-----------	-------

Story			
id INT		identifikacijski broj priče;	
		samoinkrementirajući broj jedinstven za svaku	
		priču	
title	TEXT	naslov priče	
time_created	DATETIME	vrijeme nastanka priče	
validated	BOOLEAN	TRUE ako je priča prhvaćena, FALSE ako nije	
author_id	INT	identifikacijski broj autora	

**StoryContent** Tekst, slika ili video koji se prilaže priči. Sadrži atribute: identifikacijski broj priče, redni broj dijela sadržaja, tekst priče, ime slike i ime videa. U vezi je *Many-to-One* s entitetom Story.

StoryContent			
story_id INT		identifikacijski broj priče kojemu se sadržaj	
		prilaže	
ordinal_number INT		redni broj dijela sadržaja u priči	
story_text TEXT		tekst koji se prilaže priči; opcionalno	
image_name	VARCHAR	ime slike koja se prilaže priči; opcionalno	
video_name VARCHAR		ime videa koji se prilaže priči, opcionalno	

**Model** Podaci o maketi koju predlaže korisnik. Sadrži atribute: identifikacijski broj, ime, opis, identifikacijski broj korisnika koji ju predlaže, dimenzije, boje i odobrenost. U vezi je *Many-to-One* s entitetom User, u vezi *One-to-Many* s entitetom ModelPrice, u vezi *One-to-Many* s entitetom ModelPhoto, u vezi *Many-to-Many* s entitetom Order-Model te u vezi *One-to-Many* s entitetom CartModel.

Model			
id INT		identifikacijski broj makete;	
		samoinkrementirajući broj jedinstven za svaku	
maketu		maketu	
name VARCHAR ime makete;		ime makete; jedinstveno	
description	TEXT	opis makete	
dimension	VARCHAR	dimenzije; odvojene znakom ","	
colors	VARCHAR	dostupne boje; odvojene znakom ","	

FERocious stranica 30/59 14. siječnja 2021.

Model		
approved	BOOLEAN	TRUE ako je model prhvaćen, FALSE ako nije
creator_id	INT	identifikacijski broj korisnika koji predlaže
		maketu

**ModelPhoto** Fotografija koja se prilaže maketi. Sadrži atribute: ime slike i identifikacijski broj makete. U vezi *Many-to-One* s entitetom Model.

ModelPhoto		
image_name VARCHAR ime fotografij		ime fotografije
model_id INT		identifikacijski broj makete kojemu se
		fotografija prilaže

**ModelPrice** Cijena makete ovisno o materijalu od kojeg je izrađena. Sadrži atribute: identifijacijski broj modela, materijal od kojeg je izrađena, cijenu makete te samoinkrementirajući id makete. U vezi *Many-to-One* s entitetom Model.

ModelPrice		
model_id	INT	identifikacijski broj makete
material	VARCHAR	ime materijala
price	NUMERIC	cijena makete za zadani materijal
id	INT	identifikacijski broj; samoinkrementirajući
		broj jedinstven za svaku instancu ModelPrice

**Order** Podaci o narudžbi koju korisnik šalje trgovini. Sadrži atribute: identifikacijski broj narudžbe, vrijeme nastanka, identifikacijski broj korisnika koji šalje narudžbu te ime, adresu i email kupca. U vezi je *Many-to-One* s entitetom User i u vezi *One-to-Many* s entitetom OrderModel.

Order		
id	INT	identifikacijski broj narudžbe;
		samoinkrementirajući broj jedinstven za svaku
		narudžbu
time_created	DATETIME	vrijeme nastanka
buyer_name	VARCHAR	ime kupca
buyer_email	VARCHAR	email adresa kupca
buyer_address	VARCHAR	adresa kupca

FERocious stranica 31/59 14. siječnja 2021.

Order		
user_id	INT	identifikacijski broj korisnika koji šalje
		narudžbu

**OrderModel** Lista maketa u narudžbi. Sadrži atribute: identifikacijski broj narudžbe, identifikacijski broj makete, materijal od kojeg je maketa izrađena količinu i cijena makete u trenutku narudžbe.

OrderModel		
order_id	INT	identifikacijski broj narudžbe
model_id	INT	identifikacijski broj makete
material	VARCHAR	ime materijala od kojeg je maketa izrađena
price	NUMERIC	cijena makete za zadani materijal u trenutku narudžbe
quantity	INT	količina makete

**Comment** Komentari ispod pojedine priče, u vezi *Many-to-One* s entitetom User te u vezi *Many-to-One* s entitetom Story.

Comment		
id	INT	identifikacijski broj komentara
id	INT	identifikacijski broj priče
author_id	INT	identifikacijski broj autora komentara
text	TEXT	tekst komentara
timestamp	DATETIME	vrijeme nastanka komentara

**ModelNotification** Obavijest o prihvaćanju naručene makete, u vezi *Many-to-One* s entitetom Model te u vezi *Many-to-One* s entitetom User.

ModelNotification		
id	INT	identifikacijski broj obavijesti
receiver_id	INT	identifikacijski broj primatelja obavijesti
model_id	INT	identifikacijski broj naručenog modela
seen	BOOLEAN	pregledanost obavijesti
time_create	DATETIME	vrijeme nastanka obavijesti

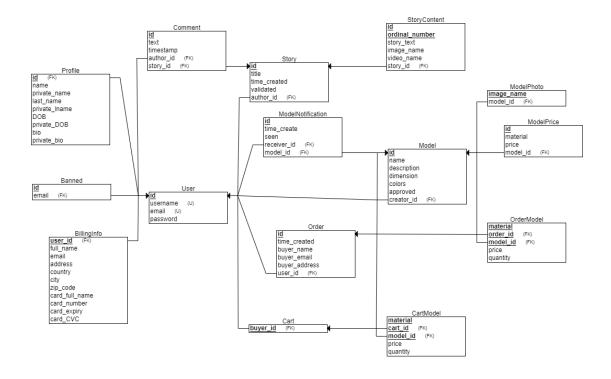
Cart Entitet košarice pridružen entitetu User vezom One-to-One.

Cart		
buyer_id	INT	identifikacijski broj kupca

**CartModel** Lista maketa u košarici. Sadrži atribute: identifikacijski broj košarice, identifikacijski broj makete, materijal od kojeg je maketa izrađena te količinu i cijenu makete u košarici, u vezi *Many-to-One* s entitetom Cart.

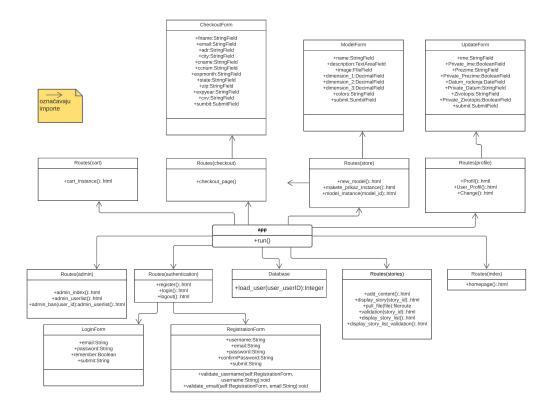
CartModel		
cart_id	INT	identifikacijski broj košarice
model_id	INT	identifikacijski broj makete
material	VARCHAR	ime materijala od kojeg je maketa izrađena
price	NUMERIC	cijena makete za zadani materijal u košarici
quantity	INT	količina maketa

## 4.1.2 Dijagram baze podataka



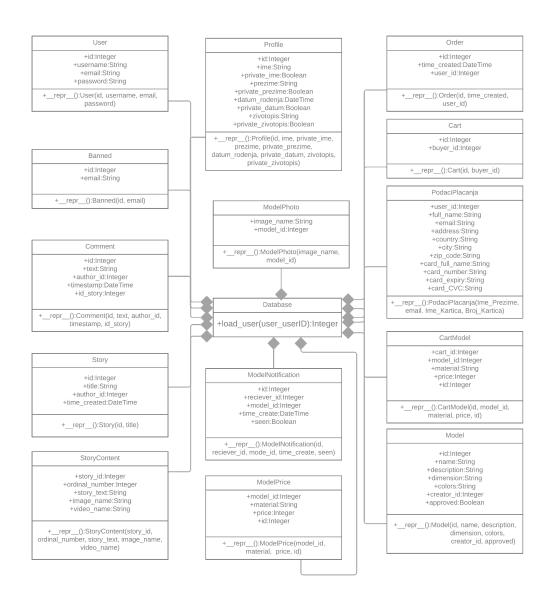
Slika 4.2: E-R dijagram baze podataka

# 4.2 Dijagram razreda



Slika 4.3: Dijagram razreda

Razredi vezani uz bazu podataka su smješteni na zasebnoj slici zbog lakše preglednosti.



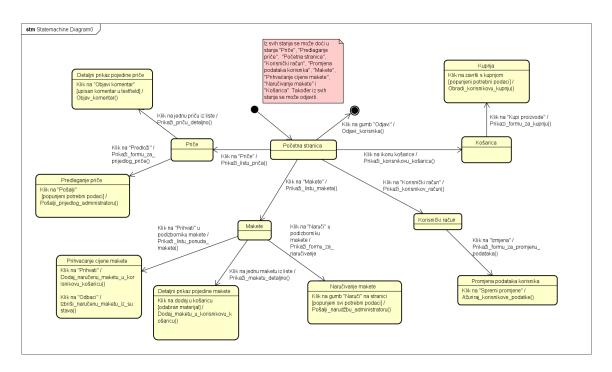
Slika 4.4: Dijagram razreda - Baza podataka

# 4.3 Dijagram stanja

Dijagram stanja opisuje dinamičko ponašanje dijela sustava u vremenu. Njim se prikazuj stanje objekta te prijelazi iz jednog stanja u drugo temeljeni na događajima. Na slici ispod prikazan je dijagram stanja za prijavljenog korisnika u sustav. Korisniku se pri otvaranju stranice prikazuje početna stranica te dalje pomoću izbornika u zaglavlju pristupa funkcijama koje mu se nude. Prijavljeni korisnik može pregledavati, komentirati i predlagati priče. Također, može pregledavati standardne makete u sustavu i kupovati ih ili naručiti maketu po svojim zahtjevima. Klikom na "Korisnički račun" u izborniku korisniku se daje pregled njegovog računa sa

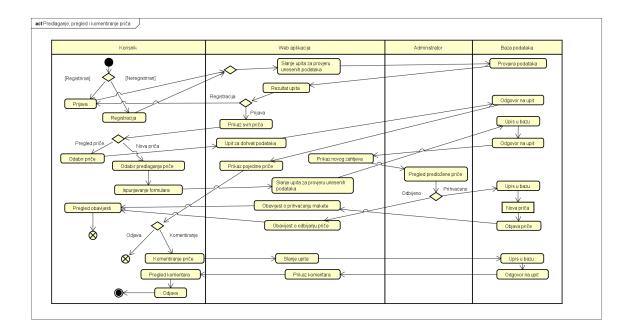
FERocious stranica 35/59 14. siječnja 2021.

mogučnošću izmjene podataka i vidljivosti svakog podatka. Na kraju, korisnik također može pristupiti svojoj košarici i preko nje dovršiti kupnju.

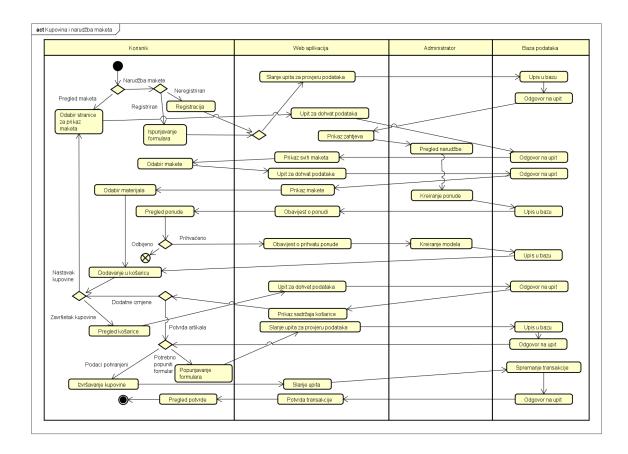


Slika 4.5: Dijagram stanja

# 4.4 Dijagram aktivnosti



Slika 4.6: Dijagram aktivnosti za predlaganje, pregled i komentiranje priča



Slika 4.7: Dijagram aktivnosti za kupovinu i narudžbu maketa

# 4.5 Dijagram komponenti

## dio 2. revizije

Potrebno je priložiti dijagram komponenti s pripadajućim opisom. Dijagram komponenti treba prikazivati strukturu cijele aplikacije.

# 5. Implementacija i korisničko sučelje

# 5.1 Korištene tehnologije i alati

## dio 2. revizije

Detaljno navesti sve tehnologije i alate koji su primijenjeni pri izradi dokumentacije i aplikacije. Ukratko ih opisati, te navesti njihovo značenje i mjesto primjene. Za svaki navedeni alat i tehnologiju je potrebno **navesti internet poveznicu** gdje se mogu preuzeti ili više saznati o njima.

# 5.2 Ispitivanje programskog rješenja

## dio 2. revizije

U ovom poglavlju je potrebno opisati provedbu ispitivanja implementiranih funkcionalnosti na razini komponenti i na razini cijelog sustava s prikazom odabranih ispitnih slučajeva. Studenti trebaju ispitati temeljnu funkcionalnost i rubne uvjete.

## 5.2.1 Ispitivanje komponenti

```
def test_index(self):
    tester = application.test_client(self)
    response = tester.get('/', content_type='ntmt/text')
    self.assertEqual(response.status_code, 200)

#2. provjera_trazi_li_prijedlog_price_da_je_korisnik_ulogiran

def test_story_requires_login(self):
    tester = application.test_client(self)
    response = tester.get('/storyrequest', follow_redirects=True)
    self.assertIn(b'Unesi_lozinku', response_data)

#3. provjera_vraca_li_login_upozorenje_prilikom_passmorda_s_manje_od_B_znakova

def test_user_login(self):
    tester_application.test_client(self)
    response = tester.post('/login', dat=dict(email='bezveze@email.com', passmord='bla'), follow_redirects=True)
    self.assertIn(b'Lozinka_mora_biti_barem_B_znakova_duga_", response.data)

#4. provjera_moze_li_maketu_pregledati_ne_ulogirani_korisnik

def test_anon_user_view_model(self):
    tester_application.test_client(self)
    response = tester.get('/maketo_prilaz', follow_redirects=True)
    self.assertIn(b'Haketa_grad', response.data)

#5. provjera_nemogucnosti_usera_da_pristupi_admin_stranici

def test_admin_page(self):
    tester_application.test_client(self)
    response = tester.get('/admin', follow_redirects=True)
    self.assertEqual(response.status_code, 404)

#6. provjera_je_li_passmord_dobar_poslije_unhasha

def test_pass_hash(self):
    user = User.query.filter_by(email='test]@mail.com').first()
    self.assertTrue(bcrypt.check_password_hash(user.password, '123123123'))
```

Slika 5.1: Ispitivanje jedinica

Slika 5.2: Rezultat ispitivanja jedinica

## 5.2.2 Ispitivanje sustava

Potrebno je provesti i opisati ispitivanje sustava koristeći radni okvir Selenium<sup>1</sup>. Razraditi **minimalno 4 ispitna slučaja** u kojima će se ispitati redovni slučajevi, rubni uvjeti te poziv funkcionalnosti koja nije implementirana/izaziva pogrešku kako bi se vidjelo na koji način sustav reagira kada nešto nije u potpunosti ostvareno. Ispitni slučaj se treba sastojati od ulaza (npr. korisničko ime i lozinka), očekivanog izlaza ili rezultata, koraka ispitivanja i dobivenog izlaza ili rezultata.

Izradu ispitnih slučajeva pomoću radnog okvira Selenium moguće je provesti pomoću jednog od sljedeća dva alata:

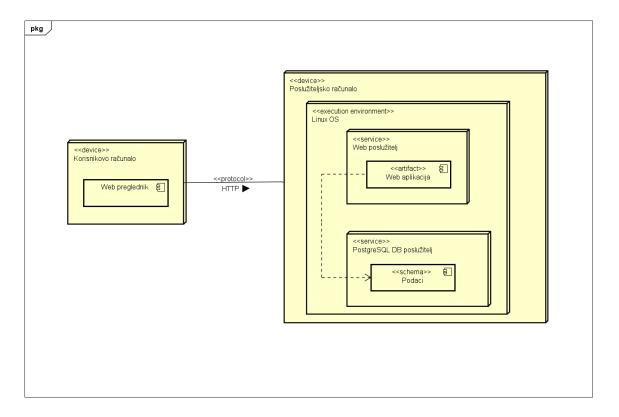
- dodatak za preglednik **Selenium IDE** snimanje korisnikovih akcija radi automatskog ponavljanja ispita
- **Selenium WebDriver** podrška za pisanje ispita u jezicima Java, C#, PHP koristeći posebno programsko sučelje.

Detalji o korištenju alata Selenium bit će prikazani na posebnom predavanju tijekom semestra.

<sup>&</sup>lt;sup>1</sup>https://www.seleniumhg.org/

# 5.3 Dijagram razmještaja

Dijagram razmještaja je strukturni statički UML dijagram koji opisuje topologiju sustava i usredotočen je na odnos sklopovskih i programskih dijelova. Postoji više vrsta dijagrama razmještaja, a ovdje se koristi specifikacijski dijagram razmještaja kako bi se prije navedeni odnos prikazao. Za ostvarenje ove aplikacije se koristi arhitektura "klijent - poslužitelj", a komunikacija se odvija protokolom HTTP. Na klijentskoj strani se nalazi web preglednik pomoću kojeg korisnik pristupa poslužitelju, odnosno šalje HTTP zahtjeve i prima HTTP odgovore. Poslužiteljska strana je nešto složenija te se ona sastoji od web poslužitelja na koji pristižu HTTP zahtjevi i poslužitelja baze podataka kojem web poslužitelj pristupa i iz kojeg uzima, uređuje ili sprema podatke.



Slika 5.3: Dijagram razmještaja

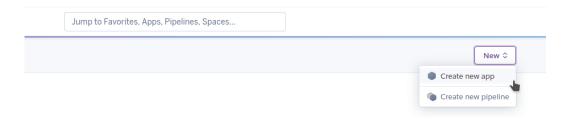
# 5.4 Upute za puštanje u pogon

#### Heroku

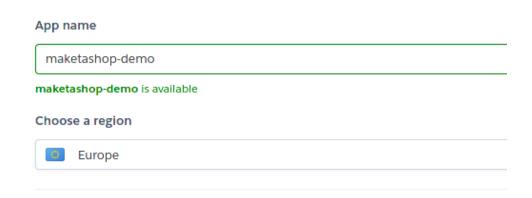
Aplikacija je namjenjena puštanju u pogon preko platforme Heroku. Heroku je servis koji nudi usluge posluživanja aplikacija u više programskih jezika, među kojima su Ruby, Java, Node.js, Scala, Clojure, Python, PHP i Go, te usluge posluživanja baza podataka. Heroku je izabran za ovaj projekt zbog niske cijene (besplatan za stranicu ovog opsega) i jednostavnosti korištenja. Pretpostavit ćemo da korisnik na računalu ima instaliran Git te da je aplikacija preuzeta na računalo.

### Stvaranje projekta

Potrebno je stvoriti račun na www.heroku.hr te se prijaviti. Stranica će nas preusmjeriti na *dashboard*, odakle stvaramo novi projekt klikom na gumb "New" -"Create new app" u gornjem desnom kutu grafičkog sučelja (Slika 5.4). Pokazat će nam se forma za unos imena aplikacije i regije na kojoj će biti puštena u pogon (Slika 5.5). Nakon toga smo preusmjereni na stranicu novokreiranog projekta. **Napomena:** Ime aplikacije mora biti jedinstveno na razini čitave platforme.



Slika 5.4: Nova aplikacija

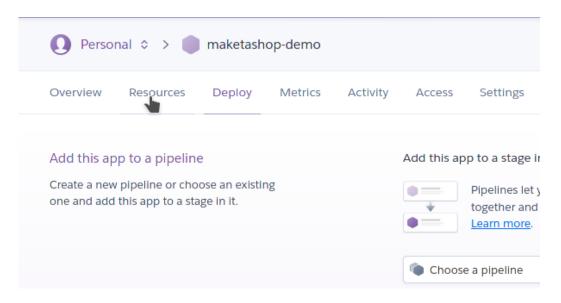


Slika 5.5: Ime aplikacije

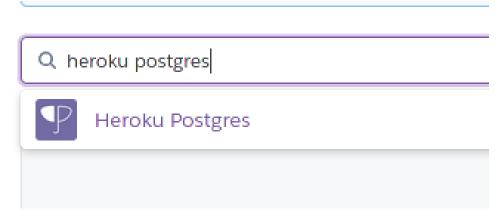
### Stvaranje baze podataka

Heroku pruža uslugu posluživanje PostgreSQL baze podataka. Kako bismo ju omogućili, na stranici projekta kliknemo na "Resources" karticu (Slika 5.6). U traci za pretraživanje poglavlja "Add-ons" upišemo pojam "Heroku Postgres" i odaberemo prvi rezultat (Slika 5.7). Odaberemo plan pri vrhu sučelja, te kliknemo "Submit Order Form" (Slika 5.8).

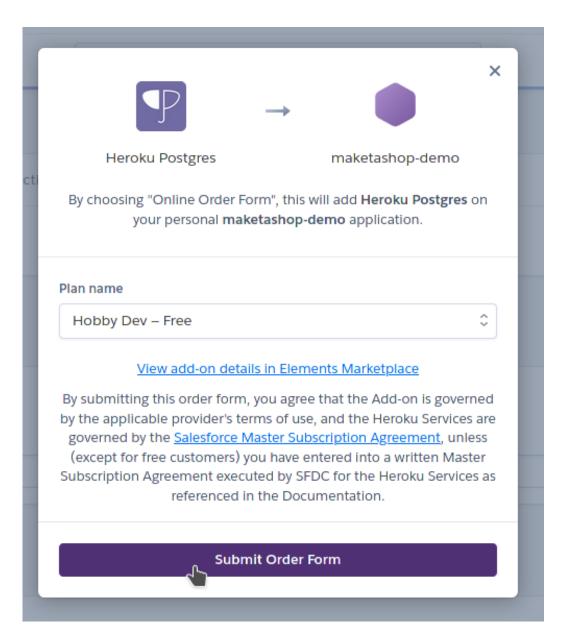
Sada navigiramo na "Settings" karticu (Slika 5.9) i nađemo poglavlje "Config Vars". Kliknemo gumb "Reveal Config Vars" za prikaz varijabli okruženja te radimo dvije stvari. Prvo se uvjerimo da postoji varijabla "DATABASE\_URL" koja je nastala kada smo stvorili PostgreSQL bazu. Nakon toga u polje "KEY" upisujemo pojam "SE-CRET" (bez navodnika) i u polje "VALUE" upisujemo bilo kakav niz znakova. On će služiti za enkripciju poruka koje aplikacija razmjenjuje. Unos potvrdimo klikom na gumb "Add". Sučelje bi trebalo izgledati slično slici ??.



Slika 5.6: Kartica "Resources"



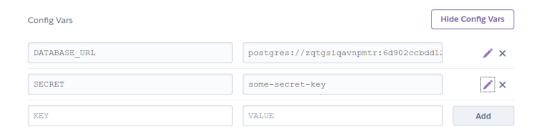
Slika 5.7: Pretraživanje "Heroku Postgres"



Slika 5.8: "Submit Order Form"



Slika 5.9: "Settings" kartica



Slika 5.10: Config Vars

### Heroku CLI

Heroku CLI (*Command Line Interface*) nam omogućuje pristup platformi Heroku iz komandne linije. Navigiramo nazad na karticu "Deploy". Kliknemo na poveznicu "Deployment method" - "Heroku Git" (Slika **??**) te pratimo uputstva za instalaciju ovisno o operacijskom sustavu koji koristimo.

Po završetku instalacije otvorimo komandnu liniju *cmd, terminal* i unesemo naredbu heroku login, nakon čega pratimo uputstva za prijavu.



Slika 5.11: Heroku CLI

### Spajanje Git repozitorija i Heroku

U komandnoj liniji se pozicioniramo na direktorij aplikacije (naredba cd). Za idući korak je bitno da imamo inicijaliziran Git repozitoriji u direktoriju. To možemo provjeriti naredbom git status. Ukoliko je ispis fatal: not a git repository..., inicijaliziramo ga naredbom git init. Nakon toga dodajemo Heroku udaljeni repozitoriji pomoću heroku git:remote -a <ime-aplikacije>, gdje ime-aplikacije zamijenimo imenom koji smo odabrali pri kreaciji projekta.

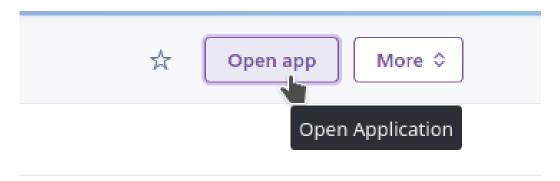
Sada *pushamo* projekt na Heroku udaljeni repozitorij slijedećim nizom naredbi:

```
git add .
git commit -am "Commit"
git push heroku master
```

Ovo može potrajati oko 1 minute. Nakon toga Heroku preuzima stvar i puštanje u pogon se automatizira.

### Pristup stranici

Vraćamo se na Heroku web-stranicu. Jedino što preostaje je u gornjem desnom kutu *dashboarda* kliknuti na "Open App" što će nas preusmjeriti na aplikaciju (Slika 5.12).



Slika 5.12: Otvori aplikaciju

# 6. Zaključak i budući rad

## dio 2. revizije

U ovom poglavlju potrebno je napisati osvrt na vrijeme izrade projektnog zadatka, koji su tehnički izazovi prepoznati, jesu li riješeni ili kako bi mogli biti riješeni, koja su znanja stečena pri izradi projekta, koja bi znanja bila posebno potrebna za brže i kvalitetnije ostvarenje projekta i koje bi bile perspektive za nastavak rada u projektnoj grupi.

Potrebno je točno popisati funkcionalnosti koje nisu implementirane u ostvarenoj aplikaciji.

# Popis literature

### Kontinuirano osvježavanje

Popisati sve reference i literaturu koja je pomogla pri ostvarivanju projekta.

- 1. Programsko inženjerstvo, FER ZEMRIS, http://www.fer.hr/predmet/proinz
- 2. I. Sommerville, "Software engineering", 8th ed, Addison Wesley, 2007.
- 3. T.C.Lethbridge, R.Langaniere, "Object-Oriented Software Engineering", 2nd ed. McGraw-Hill, 2005.
- 4. I. Marsic, Software engineering book", Department of Electrical and Computer Engineering, Rutgers University, http://www.ece.rutgers.edu/~marsic/books/SE
- 5. The Unified Modeling Language, https://www.uml-diagrams.org/
- 6. Astah Community, http://astah.net/editions/uml-new

# Indeks slika i dijagrama

2.1	Početna stranica	5
2.2	Prijava u sustav	6
2.3	Registracija	6
3.1	Dijagram obrasca uporabe, funkcionalnost neregistriranog korisnika	19
3.2	Dijagram obrasca uporabe, funkcionalnost prijavljenog korisnika	20
3.3	Dijagram obrasca uporabe, funkcionalnost administratora	21
3.4	Sekvencijski dijagram, UC5 - Predlaganje priče i UC6 - Prilaganje	
	slike / teksta / videa priči	22
3.5	Sekvencijski dijagram, UC7 - Odobrenje/odbijenje priče	23
3.6	Sekvencijski dijagram, UC20 - Popunjavanje formulara za maketu	
	po narudžbi	24
4.1	Arhitektura sustava	26
4.2	E-R dijagram baze podataka	33
4.3	Dijagram razreda	34
4.4	Dijagram razreda - Baza podataka	35
4.5	Dijagram stanja	36
4.6	Dijagram aktivnosti za predlaganje, pregled i komentiranje priča	37
4.7	Dijagram aktivnosti za kupovinu i narudžbu maketa	38
5.1	Ispitivanje jedinica	41
5.2	Rezultat ispitivanja jedinica	41
5.3	Dijagram razmještaja	43
5.4	Nova aplikacija	44
5.5	Ime aplikacije	44
5.6	Kartica "Resources"	45
5.7	Pretraživanje "Heroku Postgres"	46
5.8	"Submit Order Form"	47
5.9	"Settings" kartica	47
5.10	Config Vars	48

Programsko inženjerstvo	MaketaShop
5.11 Heroku CLI	48
5.12 Otvori aplikaciju	49

# Dodatak: Prikaz aktivnosti grupe

# Dnevnik sastajanja

### Kontinuirano osvježavanje

U ovom dijelu potrebno je redovito osvježavati dnevnik sastajanja prema predlošku.

#### 1. sastanak

- Datum: 14. listopada 2020.
- Prisustvovali: B.Antunović, T.Brstilo, L.Cigula, V.Jukanović, M.Marošević, M.Piskur, T.Rončević
- Teme sastanka:
  - odabir objektno orijentiranog programskog jezika (Python 3)
  - odabir web frameworka (Flask)
  - rasprava vezana uz opće probleme izvođenja zadatka
  - postavljanje GitLab repozitorija
  - dogovor o strukturiranju repozitorija te interna pravila vezana uz commit

### 2. sastanak

- Datum: 21. listopada 2020.
- Prisustvovali: B.Antunović, T.Brstilo, L.Cigula, V.Jukanović, M.Marošević, M.Piskur, T.Rončević
- Teme sastanka:
  - odabir platforme za praćenje projekta i kooperaciju (Miro)
  - diskusija vezana uz interna pravila te način praćenja unutar alata
  - gruba podjela poslova na back-end i front-end
  - odabir template engine-a u okviru Flaska (Jinja2)
  - odabir DB toolkita u okviru Pythona (SQLAlchemy)
  - odabir register/login funkcionalnosti kao generičke funkcionalnosti koja će biti prezentirana nastavniku

### 3. sastanak

- Datum: 28. listopada 2020.
- Prisustvovali: B.Antunović, T.Brstilo, L.Cigula, V.Jukanović, M.Marošević, M.Piskur, T.Rončević
- Teme sastanka:
  - konkretna podjela poslova u okviru grube front-end, back-end podjele na 2. sastanku
  - podjela izrade dokumentacije među članovima tima
  - opća rasprava vezana uz opseg te zahtjevnost pojedinih poslova
  - postavljanje internih rokova u svrhu pravovremenog rješavanja kontinuiranih problema
  - diskusija vezana uz poteškoće povezivanja .html stranica i aplikacije

### 4. sastanak

- Datum: 4. studenoga 2020.
- Prisustvovali: B.Antunović, T.Brstilo, L.Cigula, V.Jukanović, M.Marošević, M.Piskur, T.Rončević
- Teme sastanka:
  - rasprava vezana uz dijagrame razreda u Flasku
  - opća rasprava o pojedinim segmentima dokumentacije
  - dogovor vezan uz back-end implementaciju
  - opća rasprava o index stranici te već implementiranim rješenjima

#### 5. sastanak

- Datum: 2. prosinca 2020.
- Prisustvovali: B.Antunović, T.Brstilo, L.Cigula, V.Jukanović, M.Marošević, M.Piskur. T.Rončević
- Teme sastanka:
  - rasprava vezana uz prvu demonstraciju projekta
  - dogovor o uspostavljanju internih rokova
  - rasprava vezana uz back-end funkcionalnosti

### 6. sastanak

- Datum: 23. prosinca 2020.
- Prisustvovali: B.Antunović, T.Brstilo, L.Cigula, V.Jukanović, M.Marošević, M.Piskur, T.Rončević
- Teme sastanka:
  - dogovor o rasporedu zadataka tijekom praznika
  - pregled trenutno implementiranih funkcionalnosti

- rasprava o vezi između back i front-enda

### 7. sastanak

- Datum: 6. siječnja 2021.
- Prisustvovali: B.Antunović, T.Brstilo, L.Cigula, V.Jukanović, M.Marošević, M.Piskur, T.Rončević
- Teme sastanka:
  - rasprava o funkcionalnosti admina
  - rasprava o checkout funkcionalnosti
  - provjera trenutno dovršenih funkcionalnosti
  - dogovor o daljnjem izvršavanju individualnih zadataka

#### 8. sastanak

- Datum: 13. siječnja 2021.
- Prisustvovali: B.Antunović, T.Brstilo, L.Cigula, V.Jukanović, M.Marošević, M.Piskur, T.Rončević
- Teme sastanka:
  - rasprava vezana uz pisanje dokumentacije
  - dodatan diskurs vezan uz implementiranje funkcionalnosti koje nedostaju

# Tablica aktivnosti

## Kontinuirano osvježavanje

Napomena: Doprinose u aktivnostima treba navesti u satima po članovima grupe po aktivnosti.

	Maksimilijan Marošević	Valentin Jukanović	Bojan Antunović	Tomislav Brstilo	Mijo Piskur	Toni Rončević	Luka Cigula
Upravljanje projektom	8	8	8	8	8	8	8
Opis projektnog zadatka						2	
Funkcionalni zahtjevi		2	2	3			
Opis pojedinih obrazaca							
Dijagram obrazaca							
Sekvencijski dijagrami	3						
Opis ostalih zahtjeva							
Arhitektura i dizajn sustava						3	
Baza podataka			3		4		
Dijagram razreda							4
Dijagram stanja		3					
Dijagram aktivnosti			2				
Dijagram komponenti					4		
Korištene tehnologije i alati						1	
Ispitivanje programskog			3			2	3
rješenja							
Dijagram razmještaja		2					
Upute za puštanje u pogon	2						
Dnevnik sastajanja							3
Zaključak i budući rad						2	
Popis literature							

	Maksimilijan Marošević	Valentin Jukanović	Bojan Antunović	Tomislav Brstilo	Mijo Piskur	Toni Rončević	Luka Cigula
: J	1						3
index						1	
autentikacija	7					1	1
postavljanje priča	4						1
shop			9				
korisnički profil						6	
baza podataka			6		5		
zahtjev priče	4						
prihvat priče							5
stranica proizvoda			4				
prihvat proizvoda	3						
zahtjev makete	3						
prihvat cijene	2						
komentari					5		
košarica			5				
admin							6
checkout						5	
front end		17		16			

## dio 2. revizije

Prenijeti dijagram pregleda promjena nad datotekama projekta. Potrebno je na kraju projekta generirane grafove s gitlaba prenijeti u ovo poglavlje dokumentacije. Dijagrami za vlastiti projekt se mogu preuzeti s gitlab.com stranice, u izborniku Repository, pritiskom na stavku Contributors.